

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΑΣΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΘΗΡΑΣ**

Ταχ. Δ/ση: Τέρμα Αλκμάνος
Ταχ. Κώδικας 115 28, Ιλίσια
Πληροφορίες: Ν. Μπόκαρης
Τηλέφωνο: 2131512281
E-mail: n.bokaris@prv.ypeka.gr
diaxeirisdason@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ:

Υ.Π.ΕΝ.
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 4627/12.04.2022 Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων «Έλεγχος πληθυσμού των υβριδίων - λύκων».

ΣΧΕΤ.: Η υπ' αριθ. 4627/12.04.2022 Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων (Α.Π. Εισερχ.: ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/37603/1298/14.04.2022).

Επί της ανωτέρω σχετικής ερώτησης στη Βουλή του Βουλευτού κ. Γεωργίου Κοτρωνιά με θέμα «Έλεγχος πληθυσμού των υβριδίων - λύκων» και αναφορικά με τα ζητήματα που αφορούν τις αρμοδιότητές μας, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

Η επάνοδος των μεγάλων σαρκοφάγων στην Ευρώπη τις τελευταίες δεκαετίες και ειδικότερα του **λύκου (*Canis lupus*)**, είναι γεγονός που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην εφαρμογή εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών προστασίας της φύσης, αλλά και στην αλλαγή των συνθηκών διαβίωσης των άγριων θηλαστικών και κυρίως στην εξασφάλιση βιοτόπων για αυτά με παρατηρούμενη την πύκνωση των δασών και τον σταδιακό περιορισμό της ανθρώπινης παρουσίας στην ύπαιθρο.

Η σχετική νομοθεσία αναφέρει ότι ο λύκος είναι **προστατευόμενο είδος**, χωρίς όμως αυτό να δεσμεύει την πολιτεία στη λήψη οποιουδήποτε διαχειριστικού μέτρου, όταν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Αναλυτικότερα σχετικά με το πλαίσιο προστασίας του είδους ισχύουν:

Η Σύμβαση της Βέρνης. Η Ελλάδα έχει κυρώσει με τον Νόμο 1335/1983 την Ευρωπαϊκή Σύμβαση της Βέρνης η οποία στο σχετικό πίνακα (παράρτημα ΙΙ) των προστατευόμενων ειδών, περιλαμβάνει τον λύκο για τον οποίο δηλαδή απαγορεύεται η θανάτωση του. Ωστόσο σύμφωνα με το Άρθρο 9 η χώρα μας έχει το δικαίωμα **να παρεκκλίνει και να ρυθμίσει τον πληθυσμό**, εφόσον δεν υπάρχει άλλη ικανοποιητική λύση.

Η Οδηγία 92/43 Ε.Ε. Σύμφωνα με την οδηγία 92/43 της Ε.Ε. για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας ο λύκος θεωρείται προστατευόμενο είδος (παράρτημα ΙV- ΖΩΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΑΥΣΤΗΡΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ) μόνο για τους πληθυσμούς του που απαντώνται νοτίως του 39ου παράλληλου (Στερεά Ελλάδα και νότια), ενώ για πάνω από αυτόν (βoreιότεροι πληθυσμοί) το καθεστώς προστασίας του είδους εμπίπτει στο παράρτημα V (ΖΩΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΣΥΛΛΗΨΗ ΣΤΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ Η ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ, ΣΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ), όπου μπορούν να ληφθούν διαχειριστικά μέτρα.

Σε κάθε περίπτωση και σύμφωνα με το άρθρο 16 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» όπως ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με την αριθ. 33318/3028/98 (ΦΕΚ-1289 Β'/28-12-1998) Κοινή Υπουργική απόφαση περί « Καθορισμού μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» (Άρθρο 14 παρεκκλίσεις), προβλέπεται ότι:

«Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας που συνυπογράφεται από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ και ενδεχομένως από τον κατά περίπτωση συναρμόδιο Υπουργό, είναι δυνατόν να επιτρέπεται παρέκκλιση από τις διατάξεις των άρθρων 11, 12 και 13 της παρούσας απόφασης με τον όρο ότι δεν υπάρχει άλλη αποτελεσματική λύση και ότι δεν παραβιάζεται η διατήρηση, σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης των πληθυσμών των συγκεκριμένων ειδών στην περιοχή της φυσικής τους κατανομής.

Οι παρεκκλίσεις αυτές αποβλέπουν :

- α) στην προστασία της άγριας πανίδας και χλωρίδας και στη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων.
- β) σε πρόσληψη σοβαρών ζημιών ιδίως των καλλιεργειών , της κτηνοτροφίας, των δασών, των πληθυσμών ιχθύων και των υδάτων και ιδιοκτησιών άλλης μορφής , υφισταμένων μεταλλευτικών και λατομικών δραστηριοτήτων .
- γ) σε λόγους δημόσιας υγείας και ασφαλείας ή σε άλλους επιτακτικούς λόγους προέχοντος δημοσίου συμφέροντος, συμπεριλαμβανομένων τυχόν λόγων κοινωνικού ή οικονομικού χαρακτήρα και ευεργετικών συνεπειών πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον.....»

Κοινωνικός – περιβαλλοντικός αντίκτυπος:

Η επανάκαμψη των πληθυσμών του λύκου από τη μια εκλαμβάνεται ως θετικό γεγονός στο πλαίσιο διατήρησης της φύσης – ωστόσο από την άλλη, οι κάτοικοι της υπαίθρου και κυρίως οι κτηνοτρόφοι και κυνηγοί μετρούν ήδη σοβαρές απώλειες σε αγροτικά ζώα και κυνηγετικούς σκύλους, συχνά μεγάλης οικονομικής και συναισθηματικής αξίας.

Παράλληλα ο Ε.Λ.Γ.Α που εποπτεύεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι υποχρεωμένος στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του και σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς αποζημίωσης του κτηνοτροφικού (ζωικού) κεφαλαίου, να καλύπτει τις ζημιές που προκαλούνται σε κτηνοτροφικά ζώα και εγκαταστάσεις. **Ένα μεγάλο ζήτημα που ανακύπτει είναι η ανάγκη βελτίωσης των σχετικών κανονισμών αποζημίωσης, καθώς και των διαδικασιών καταγραφής των ζημιών, ώστε οι κτηνοτρόφοι να αποζημιώνονται άμεσα για τις προκαλούμενες ζημιές και σε επίπεδο που να τους παρέχει τη δυνατότητα αντικατάστασης του πληττόμενου ζωικού κεφαλαίου.**

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω καθώς και ερεθισμάτων από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τον ηλεκτρονικό τύπο, για ζημιές σε παραγωγούς, η αρμόδια Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών και το Τμήμα Διαχείρισης Άγριας Ζωής και Θήρας βρίσκονται σε άμεση επικοινωνία με τις κατά τόπους δασικές υπηρεσίες, παρακολουθούν το ζήτημα, έτσι ώστε να μπορέσουν να αξιοποιήσουν ολόκληρο το πλαίσιο άμεσων και έμμεσων μέτρων που τους παρέχει το εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο για τον περιορισμό των επιπτώσεων από το λύκο συνάμα με τη διατήρηση ενός βιώσιμου πληθυσμού του είδους.

Εκτιμάται ότι συνδυαστικά η λήψη αυτών των μέτρων μπορεί να βοηθήσει στην εκτόνωση του προβλήματος με την παρουσία μεγάλων θηλαστικών στην Ελληνική ύπαιθρο. Ειδικότερα η επισημαίνεται η ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης των αγροτών- κτηνοτρόφων από τα επιχειρησιακά προγράμματα «Αγροτικής Ανάπτυξης» του ΥΠΑΑΤ προκειμένου να ωφεληθούν και να προχωρήσουν στη βελτίωση των κτηνοτροφικών ή αγροτικών εγκαταστάσεων με την τοποθέτηση ηλεκτροφόρων περιφράξεων ή ειδικών σημάνσεων αποτροπής, ή την χρήση ποιμενικών σκύλων για τη φύλαξη των κοπαδιών και τον εκσυγχρονισμό των σταβλικών εγκαταστάσεων ώστε να εξασφαλίζουν μεγαλύτερο επίπεδο ασφάλειας για το κτηνοτροφικό κεφάλαιο που διαχειρίζονται, σε συνδυασμό ασφαλώς με τη διεύρυνση του πλαισίου των αποζημιώσεων του ΕΛΓΑ.

Η υλοποίηση των ανωτέρω μέτρων θα εδραιώσει το κλίμα εμπιστοσύνης που απαιτείται να υπάρχει ανάμεσα στην πολιτεία και τους κτηνοτρόφους – παραγωγούς και θα συμβάλει στην ικανοποιητική διαχείριση του ζητήματος των αλληλεπιδράσεων ειδών της άγριας πανίδας με τις ανθρώπινες δραστηριότητες και ιδίως την Γεωργία- κτηνοτροφία.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ Α/Α

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

Γραφείο Αναπληρωτή Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δ.Π.